

Veilig speelgoed

Speelgoed dient in Nederland aan strenge eisen te voldoen. Veilig speelgoed is voorzien van het verplichte

CE-keurmerk. Dit geeft echter geen garantie dat het speelgoed veilig is voor kinderen van iedere leeftijdscategorie.

Het assortiment speelgoedartikelen is dermate groot en wisselt zo vaak en snel van samenstelling dat het zeker belangrijk blijft om het speelgoed voor aanschaf nauwkeurig te bekijken:

- Let goed op of het speelgoed veilig en geschikt is voor de leeftijd van het kind.
- Kinderen jonger dan drie jaar vormen een kwetsbare groep. Let hierbij dus extra goed op.
- Dit alles geldt natuurlijk ook voor speelgoed dat van een ouder kind is geweest en nu aan de jongste wordt gegeven.
- Materiaalkeuze, Kies voor niet-giftige materialen zoals BPA-vrij plastic, natuurlijk hout en verf op waterbasis.

Veilig en geschikt speelgoed voor kinderen

0 tot 1 jaar: kijken, voelen en beleven

Baby's leren zichzelf en hun omgeving kennen via hun zintuigen. Ze gebruiken vaak hun mond om voorwerpen te onderzoeken. In deze fase hebben kinderen behoefte aan speelgoed waarin ze kleuren, vormen en materialen kunnen ontdekken. Zoals zachte poppen, zachte beesten en stoffen boeken. Daarmee kunnen ze leren om gerichte bewegingen te maken. Mobiles, bellen en rammelaars stimuleren het kijken en luisteren.

Aanbevolen voor kinderen tot zes maanden:

• Onbreekbaar speelgoed.	• Mobiles.
• Wasbaar speelgoed.	• Rammelaars.
• Piepspeelgoed.	• Bijtringen.
• Hangend speelgoed.	• Muziekdozen.

Aanbevolen voor kinderen vanaf zes maanden:

• Activity speelgoed.	• Babyboeken.
• Bouwblokken en bekertjes.	• Badspeelgoed.
• Trek- en duwspelgoed.	• Water en zand.

Afgeraden:

- Te klein speelgoed dat in zijn geheel in de mond genomen kan worden (zoals kralen en knikkers).
- Scherp speelgoed.
- Speelgoed met langwerpige uitstekende delen.
- Dingen die moeilijk schoon te maken zijn.
- Knuffelbeesten met lange haren, linten en touwen.
- Speelgoed waarvan de inhoud vrij kan komen (zoals beesten die makkelijk kunnen worden opengepeuterd waardoor plastic balletjes of stukjes schuimrubber naar buiten komen).
- Speelgoed waar kleine dingen afgepukt kunnen worden (knopen, ogen en kralen). Trek er zelf hard aan om te testen of het vast zit.

1 en 2 jaar: nog niet alles onder controle

In een jaar leren kinderen enorm veel. Ze kunnen zich nu verplaatsen en voorwerpen stapelen. Ze proberen al hun eerste woordjes te zeggen. Ook speelgoed vastpakken lukt beter. Het gaat alleen nog niet zo gecontroleerd. Op deze leeftijd gooien, slaan en slepen kinderen nogal eens met speelgoed. Daar moet het speelgoed dus tegen kunnen (en de omgeving ook).

Aanbevolen:

- Emmers en scheppen.
- Houten trekbeesten.
- Blokken.
- Houten puzzels.
- Karren.
- Grote auto's.
- Ballen.
- Trommel.
- Knuffelbeesten of poppen.
- Badspeelgoed.
- Insteekkasten.
- Bekers om te stapelen.
- Liedjes- en prentenboeken.
- Hobbelpaard.
- Loopfiets.
- Duplo.
- Water en zand.
- Potten en pannen.

Afgeraden:

- Knikkers.
- Speelgoed dat in kleine onderdelen uit elkaar gehaald kan worden.
- Scherpe dingen.
- Zit- en rijspeelgoed waarmee het kind makkelijk omvalt.
- Speelgoed dat in de keel kan schieten (fluiten, plastic figuren om op het raam te plakken).

3 en 4 jaar: de fantasie gaat werken

Vanaf een jaar of 3 willen kinderen zelf dingen maken en samen spelen. Met knutselen en schilderen beginnen kleuters aan een nieuwe fase. Ze gaan hun eigen fantasieën en dingen uit hun omgeving afbeelden. Zo leren ze zich concentreren en creatief uiten. Ze verzinnen ook met elkaar 'doen alsof'-spellen, zoals doktertje spelen. Buiten kunnen ze zich uitleven met driewielers, kruiwagens en ander rijdend speelgoed.

Aanbevolen:

- Simpel constructiemateriaal.
- Puzzelplanken.
- Spellen (zoals Memory, Domino).
- Prentenboeken.
- Driewielers.
- Kruiwagens.
- Vingerpoppen.
- Dokterspullen.
- Hijskraan.
- Eenvoudige houten trein met spoorrails.
- Boerderijfiguren.
- Kleurboek.
- Schaar met ronde punten.
- Wasco
- Speelklei
- Vingerverf
- Schoolbord
- Verkleedspullen
- Telraam

Afgeraden:

- Puntige en scherpe voorwerpen.
- Speelgoed dat harde geluiden maakt.
- Speelgoed dat in de keel kan schieten.

5 en 6 jaar (Kleuters): spelletjes met winnen en verliezen

Nu hebben ze al aardig wat vaardigheden onder de knie. Nieuw zijn de spelletjes waar het gaat om verliezen, winnen en combineren. Kinderen in deze leeftijd houden van lezen en rekenen, samen spelen, handenarbeid, bewegen, rollenspelen en construeren/bouwen.

Aanbevolen:

- Allerlei poppen: poppenkast met poppenkastpoppen en poppenhuis met toebehoren.
- Barbie met accessoires.
- Keuken- en winkelspeelgoed zoals: fornuizen, pannen en kassa's.
- Knutselmateriaal: punniklos, simpel borduurwerk, weeftoestel, viltstiften, verfdoos en tekendoos.
- Buitenspel materiaal: rekstok, ringen, springtouw, ballen, stelten, tent, tuingereedschap, zaden en knikkers.
- Reken- en taalspellen: Loco, telraam en Pim pam pet.
- Bouwspeelgoed: Lego, Knex, Playmobiel en Kapla.
- Gezelschapsspellen: kwartet, Monopoly, Vlooienspel en Mikado.

Vanaf 7 jaar: meer mogelijkheden

Als kinderen op de basisschool zitten hebben ze de meeste basisvaardigheden onder de knie. Het speelgoed kan een stuk moeilijker worden. Bovendien kunnen kinderen nu lezen, schrijven en rekenen, waardoor de mogelijkheden nog groter worden.

Aanbevolen:

- Constructiespeelgoed: Meccano, technisch Lego, bouwpakketten van schepen, auto's, vliegtuigen enzovoort, spoortrein en modelbouw.
- Dingen om te verzamelen: plakboeken, poëziealbum, bloemenpers en herbarium.
- Experimenteren: scheikundedoos, microscoop en vergrootglas.
- Bewegingsspeelgoed: duikbril, snorkel, zwemvliezen, vliegeren, rolschaatsen en skeeleren.
- Moeilijkere gezelschapsspellen: dammen, schaken, reken- en taalspellen, tafeltennis, voetbalspel en sjoelbak

Open-einde speelgoed voor kinderen van 0-12 jaar

Is speelgoed dat geen vaste speelwijze heeft en de creativiteit en fantasie van een kind stimuleert. Dit type speelgoed groeit mee met de ontwikkeling van het kind en kan op verschillende manieren worden gebruikt, afhankelijk van de leeftijd en interesses.

Voordelen van open-einde speelgoed

Stimuleert de fantasie – Kinderen bedenken zelf hoe ze ermee spelen.

Ontwikkelt probleemoplossend denken – Ze ontdekken nieuwe mogelijkheden en oplossingen.

Groeit mee met het kind – Geschikt voor verschillende leeftijden en ontwikkelingsfasen.

Langdurig speelplezier – Omdat het geen vaste functie heeft, blijft het interessant.

Duurzaamheid – Lang bruikbaar zonder snel verveeld te raken

Voorbeelden per leeftijd

0-1 jaar (baby's)

- Zachte stoffen blokken of bijtringen met verschillende texturen
- Rammelaars en stapelspeelgoed (zoals bekers)
- Speelmatten met losse elementen

1-2 jaar (dreumes)

- Houten of siliconen stapelringen en torens
- Grote bouwstenen (zoals Duplo)
- Mandjes of dozen om spullen in en uit te halen

3-4 jaar (peuters)

- Houten blokken of Kapla om eindeloos mee te bouwen
- Speelzijde of doeken om tenten, capes of poppenbedjes mee te maken
- Speelkeuken en losse houten voedselitems
- Loose parts (zoals knopen, stenen, kurken) voor fantasierijk spel
- Poppen en knuffels voor rollenspel

4-6 jaar (kleuters)

- **Houten blokken / Kapla** – Bouwen zonder limieten.
- **Magnetische tegels** (bijv. Connetix, Magna-Tiles) – 3D-constructies maken.
- **Speelzijde / verkleedkleding** – Rollenspellen en fantasiewerelden creëren.
- **Loose parts** (stenen, takjes, kurken, knopen, schelpen, etc.) – Voor knutselen of bouwen.
- **Kinetisch zand of klei** – Vormgeven, bouwen en combineren met ander speelgoed.
- **Poppen, knuffels of dierenfiguren** – Vrij spel en verhalen bedenken.
- **Speelkeuken en houten voedselsetjes** – Rollenspel en fantasierijk spel.

6-9 jaar (basisschoolkinderen)

- **Lego of bouwsets zonder vaste instructies** – Vrij bouwen en experimenteren.
- **Knex of Baufix** – Technisch en creatief bouwen.
- **Grimms regenboog of andere houten vormen** – Stapelen, sorteren, fantasiebouw.
- **Knikkers en knikkerbanen** (bijv. Hubelino, Quadrilla, DIY knikkerbanen) – Bouwen en fysica ontdekken.
- **Schilder- en tekenspullen** (waterverf, wasco, krijt, stiften, ecoline) – Vrije expressie.
- **Grote kartonnen dozen of bouwplaten** – Hutten, kastelen of voertuigen maken.
- **Buitenmateriaal** (balken, planken, touwen, doeken) – Hutten bouwen en avonturen beleven.

9-12 jaar (pre-tieners)

- **Stopmotion of animatie-sets** – Eigen filmpjes en verhalen maken.
- **Robotics en programmeren** (bijv. Lego Boost, Micro:bit, Arduino) – Vrij experimenteren met technologie.
- **Houtbewerking en gereedschapssets voor kinderen** – Zelf iets maken.
- **Magneet- of elektriciteitskits** – Zelf experimenteren met circuits en beweging.
- **DIY knutselpakketten** (bijv. weven, naaien, schilderen, boetsen) – Vrij ontwerpen en creëren.
- **Buiten avonturen**: hutten bouwen, kampvuur maken, natuurlijke materialen gebruiken – Zelf dingen ontdekken en maken.

Dit soort speelgoed laat kinderen vrij om hun eigen verhalen en spelvormen te bedenken, wat hun creativiteit en cognitieve vaardigheden versterkt. Met open-eind speelgoed zijn de mogelijkheden eindeloos.

Algemene veiligheidstips

Controleer het speelgoed regelmatig

- **Stevigheid** – Zorg ervoor dat speelgoed niet snel breekt of splintert.
- **Geen losse of scherpe onderdelen** – Voorkom dat kinderen zich kunnen bezeeren.
- **Geen lange touwen of linten** – Dit kan verstikkingsgevaar opleveren.
- **Batterijbehuizing** – Zorg dat batterijen goed vastzitten, zodat kinderen ze niet kunnen inslikken.

Veilig spelen in de omgeving

- **Speel in een veilige ruimte** – Zorg voor een zachte ondergrond bij vallen, geen scherpe hoeken in de buurt.
- **Toezicht houden** – Vooral bij jonge kinderen die speelgoed in hun mond stoppen.
- **Geen gevaarlijke combinaties** – Speelgoed met water of elektriciteit combineren kan riskant zijn.

Opruimen en onderhouden

- **Speelgoed opbergen** – Voorkom struikelgevaar en zorg dat jongere kinderen geen speelgoed van oudere kinderen pakken.
- **Regelmatig schoonmaken** – Vooral speelgoed dat kinderen in hun mond stoppen.
- **Batterijen op tijd vervangen** – Voorkom lekkende batterijen die gevaarlijk kunnen zijn..

Door deze veiligheidsmaatregelen te volgen, kunnen kinderen onbezorgd en veilig spelen.